

«Будзе саветнік справах ветэранаў»

Прадстаўнікі старэйшага пакалення запэкаючы тым, што ў Беларусі назіраецца

Аб утварэнні Камітэта па сацыяльнай абароне
ваеннаслужачых, асоб радавога і начальніцкага саставу
органаў унутраных спраў, воінаў-інтэрнацыяналістаў,
звольненых у запас (адстаўку), і членаў іх сем'яў
пры Саветзе Міністраў Рэспублікі Беларусь

Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь
В. КЕБІЧ.
нік спраў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь
М. КАУКО.

УРАД ВЫРАШЫЎ
А6 аплаце

платы (раней — «зда 20 рублёў») — па раўнянню кіраўніка аб'яднання, прадпрыемства, установы, арганізацыі;

камандзіраваныя расходы работнікам, накіраваным

Новая пастанова ўведзена ў дзеянне з 1 кастрычніка г. г.

Служба інфармацыі
Савета Міністраў
Рэспублікі Беларусь
БЕЛІНФАРМ.

У ШУШАРАЎЦЫ – ВОСЕНЬ

100

— А ви ведаєте, що тутка
жмичі наша найного лепшим
стане? — примєна «агарош-
ла» нас бабубла з зайдрос-
най упуноуєнісю у голасе. —
Чула, як нейкі чалавек з Інды
(прэгот астролога) — злага-
далася я) гавары, што Гар-
бач, які у Америкы ўдєк, тутка
вернєня, правіць намі будзе...
— Да ікунди єн не уянкау,
— павчальна зауважыла я,
сцягнєм ішо до чаго.

— Ну, усє роуна, туды-сюды

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

усе, сонейка, хаваючыся, па-
танцавала на даху ея хаты.
Ішоў на скон цілі восені-
вечар. А за ім — перадзім'е,
непагодзі. Бялія лубелзі зі-
яюць. І відомо, назаві: мо, за-
вітае. Ё завірушны вечар у
Шушараўку ця добры чалавек.
Бо сезон далей і нукаў тут
яшчэ толькі-толькі скончыўся.

Інеса ПЕТРУСЕВІЧ,
Стародарожскі раён.

всімільства до паталогічних
увислень. У дзєнях данаго
курткула. У гєтєх мєтах, а
таксама улічєваючє склад-
ацїє і характер працє педаго-
гїчних работнїкє? і профєсєр-
ска - выкладчїкагє сєстєву,
увєсїє і в 1 верєсія 1992 г. кє-
рїшєнтє пєвїшєня стєвок
зароботнїкє платї і службовїх
выкладчїкє кїраїнуїку, выкладчї-
кє, профєрєска-выкладчї-
кє сєстєву нєвучєльнїх устє-
новє, кїраїнуїку, настєвнїку,
нєхєзєвнїку шкєл усїх тї-
пєв, їнтернєтє і дїячїнх дє-
шкєльнїх устєновє дє 1,5.

Служба інфармацыі
Савета Міністраў
Рэспублікі Беларусь
— БЕЛІНФАРМ.

навага картэля. А
эроблены таксама ў

нальких місяців у Кабуле
няма вади і електричності.

Яна адно здзіўлена і стоена глядзела на сына (упершыню бачыла яго такім узрастаным), нейкім звышчуждым чарам, нейкім звышчуждым чарам, а зямлі піха, яснасла спаткалася: «Што ты, сынок, шукаеш?» Відаць ёй толькі цяпер перазабавіў, што ў хаце знаходзіцца не адзін, кінуў корпачу ў шупадзаны і загандым гонам сказаў: «Маці, дай грошаў». Яна памкнулася падкаціцца, навошта яго спатрэбіліся грошы, ён жа, як відаць, але і без таго ўжо недазе выпіў. Але сын тут жа не абсеб: «Не задавай дурных пытаньняў, а дадай грошы — і ўсё!»

Яна пачала даводзіць, што ў гэтых няма ніякіх грошаў, што

перш была злодзей, самая звичайная жорсткасьць.

ЖОРСТКАСЦЬ... Адукежа ў чалавечай душы бярыць вытокі гэта непрыязнага, згубна з'ява, якая стала такой распаўсюджанай у нашых дзён, закармавала іх Копальніцкіх, камякцістых прыкладах паразважбалі на гэту, як кажуць, «балючую» і сёння велі актуальную тэм.

Іе, Віктар Халупаў, 1958 года нараджэння, быў у маці адзіным, а таму любімим сінем. І хоць рос у вёсцы, але, як звычайна ўсе сельскія дзецкі, не быў, што называецца, з племян, прывучаны да нейкай справы. Маці адна працавала жыццельвалася ў калгасе, звы-

Куды ж можна відпаді пацэ-
ці з такой навукаю? Дорога
дана і ўсім вядомая — праца-
ва ў калас. Але ці мо-
гуча, з дэціства не прывы-
кнуў да працы, быць доўга
назад і ўвечэрні ў каласе. За-
хутка і лёгка прапойду ў
іншыя «курсы» — прызы-
ваюцца да спірткога. А на яго
дзяржавы былі грошы. І 16-га
дзясятка падлеткаў неўзабаве ўсту-
паў у канфілікт з законам: на
сёбе п'яніства ўчыніў злоснае
дзяліства і крадзеж, за што
папіў на лаву на судасудна. Ду-
шэцтва, гэта паслужыла яму
окаю. На жал, не. Крывая
якія сцяжынка, на якой ён
чынуўся, зноў прывяла да
чыначыва — грабаву ўлас-

Аби ужо не мог абыцця, таму
поўнай на гэтых «елікарствах»
прабавуваў кожны дзень. І
вядучы, змарнаваў на наста-
ўніцкі выаманізм і пагрозы
дзяноўні (а гэта было са-
лета 5 лютага) абуралася і ска-
ла:

Дык што ж, безданаможна разявілаў рукамі, як гэта араб-бацька Юрыя? Але кожны з нас заклікаўшы ростам злучынасці, той жорсткасцю, з якой сутыкаеся, амаль на кожным кроку. Безумоўна, вельмі дрэнна, што яма дакладная і эфектыўная праграмы па маральным адукаванню ў нашай краіне.

ЖОРСТКАСЦІ ЗВЯРЫНЫ ТВАР

АДНОСІНЫ ПАМІЖ ЛЮДЗЬМІ ЧАСАМ НАБЫВАЮЦЬ ДЗІКІЯ ФОРМЫ І ЗАКАНЧАЮЦЦА
ЗЛОСНЫМІ ЗЛАЧЫНСТВАМІ! ХТО Ё ГЭТЫМ ВІНАВАТЫ І МОЖА, УСЕ МЫ!..

Аби ужо не мог абыцця, таму
поўнай на гэтых «елікарствах»
прабавуваў кожны дзень. І
вядучы, змарнаваў на наста-
ўніцкі выаманізм і пагрозы
дзяноўні (а гэта было са-
лета 5 лютага) абуралася і ска-
ла:

Усе, хлопці! Акуль не
чичне прадаваць, бошь на
літку не дам ні кайкей!
— Ах, такі — усмієў ад-
досі сніш.

І, скапнувши, са стала нож,
добыўся ўм і мацў у гру-
ду. Там самары найбс чжжаке
нненне, небяспечнае для я
мышы.

Потым, такі правозлавіса
исследованне гутата іншдын-
ці, Віктар заявіў, што ён не
цэлю забавіаь сваю мацў, а
ннёс ёї удари нажом, за тое,
што яна абразіла яго сваёй
пропракцы. Вось, магуль, які
пакупуджанні анёл, яму і
ова скурашч сказаць нелга,
зват такі гаварыла гэта род-
ная мацў.

Назвазь інтакі? Да прадгла-
го тэрміну пазбаўлення волі
Пакінуць жорсткасця беспакра-
найны было б проста амальна-
на.

А ВОСЬ ЯШЧЭ ПРЫ-
КЛАД жорсткасці, які нічим
нелга вытулумачыць. Юр'ян
Н., 1975 года нараджэння, ч
баскы, жыў у мірэ і звыч-
у гэтай сім'і трое дзяцей, се-
род якіх ён сярэдзі. Два
гады сыдзе у другім, а за-
тым у дзесятым класах. Да
атэстата сталасці не дацягнуў:
кінув ачубоу ў школе і пасту-
піў у Горакі філіял Крычаў-
скага СПТВ-216. Але і тут да
заняткаў адносінас б малек-
най субвэнсіі і адказнасці.

Выра-
ва-
на-
ак-
ма-
на-
два-
дес-
ята-
зау-
чэ-
зін-
че, ч-
апн-
спра-
яго-
праві-
мес-
стане-

тар. А ў п'яным вигляді він праявляв агресію, стріляв контроль над паводинами. Правда, існує прикметя расквізачення виправця, кацаї пристиляла, што цю до нарколепа, каб ававь сына ад канчатко-спавання у бездань. Адгэ-та быў толькі естактыч-ны высправляцца ен чым-маў і не жадаў аб чым-інш наступны факты, на-чату красавіца сьветло-годо п'яны хуліган заре-судыяй вьсця Азараві-субак. Хіба ж гэта не-ная жорсткосьць? Скажы-на ж можна вытума-ць. За гэты дзіўны ен-уся у раённай камісіі на-х непанаўленіх, вь-зактыва пераконвалі вь-зактыва сьцё добрым. Ха-бітаў! Аду! Аду! прашы-і, ка, ен у неувязьно-бесчынны злосьнае хуліган-бесчынны збів давіх

Фабіян Шантыр

Лёс і трагедыя наркома нацыянальных спраў Беларусі

(Працяг. Пачатак у № 198).

„Лобач з Чырвоным касцюмам, што знаходзіцца зараз на плошчы Незалежнасці, тады праходзіла Захаравская вуліца. Дом нумар 18, які належаў нейкай Прэжалеўскай, і стаў у канцы 1916-га адной з такіх „беларускіх хат“.

Суботнімі вечарамі тут наладжваліся вялікія і змястоўныя вечарыні. Збіраліся ў „хатцы“ мінскія хлопцы-чыгуначнікі, дзяўчаты — у тым ліку і школьніцы. Да іх у госці прыходзілі і вядомыя ў Мінску людзі: тэатральныя дзеячы Уладзіслаў Галубок, Усевалад Фальскі, вучоны Аркадзь Смоліч, архітэктар Іван Дубайкоўскі. Ну, а самімі жаданымі гасцямі былі, вядома ж, літаратары: Ядвігіна Ш., Змітрок Бядуля, Арнольд Паўловіч, Язеп Фарботка, Рамуальд Зямкевіч... З Бабруйска, за паўтары сотні кіламетраў, рэгулярна прыязджаў на вечарыні адміністратар паловага шпітала Фабіян Шантыр.

Прыехаўшы ў Мінск, ён абавязкова забягаў найперш у Першую беларускую кінашколу, што знаходзілася побач з „хаткай“, — на той жа Захаравскай вуліцы. Яе заснаваў Ядвігіна Ш. і Аляксей Уласаў. У кінашколу Фабіян хавалі набытае ў Мінску: Касцюмавы „Песні жалыяныя“ і „Родныя зямлі“, Купалавы „Гусляр“ і „Жалейка“, „Рун“ Максіма Гарцкага, „Дудка беларуская“ Францішка Багушэвіча, „Вянок“ Максіма Багдановіча, „Скрыпка беларуская“ Цёткі, „Вянок“ Ядвігіна Ш. Тут жа ён купіў часопіс „Маладая Беларусь“, газету „Наша Ніва“.

А ў самай „хатцы“ заўсёды панавалі добрыя настроі. Увечары чыталі свае творы і творы класікаў маладой беларускай літаратуры Купала, Коласа, Багдановіча—Ядвігіна Ш., Бядуля, Паўловіча, Зямкевіча. Смоліч вучыў дзяўчат танцаваць „Лявоніху“, „Юрчука“, „Крыжачка“, з ім хаваліся і самі Галубок і Ядвігіна Ш. Развучваліся і спяваліся і беларускія песні, пераважна народныя, папулярныя. Фабіян Шантыр спачатку саромеўся, не вельмі актыўна ўваходзіў у гэтыя ігрышчы, калі бліжэй пазнаёміўся з мінскай моладдзю, не ўступаў ёй практычна ні ў чым...

Тут, у „беларускай хатцы“ на Захаравскай, малады адміністратар Бабруйскага паловага шпітала пазнаёміўся з панямай Ядвігіна Ш., Бядуля, Паўловіч, Зямкевіч. Смоліч вучыў дзяўчат танцаваць „Лявоніху“, „Юрчука“, „Крыжачка“, з ім хаваліся і самі Галубок і Ядвігіна Ш. Развучваліся і спяваліся і беларускія песні, пераважна народныя, папулярныя. Фабіян Шантыр спачатку саромеўся, не вельмі актыўна ўваходзіў у гэтыя ігрышчы, калі бліжэй пазнаёміўся з мінскай моладдзю, не ўступаў ёй практычна ні ў чым...

...У адзін з суботніх вечараў 1916 года тут з'явіўся Максім Багдановіч.

Яго вядома, любілі і шанавалі столькія мінскі Вершы Максіма на пачатку дэкадаваў у „хатках“, у тым ліку і ў гэтай, на Захаравскай, іх — найперш салютуючы ўжо тады „Зорку Верну“ — спявалі. Але... Усёго дзевяціццаць гадоў было Багдановічу, а ён быў невывучана хворы. Паэт вёў: дзе ў гэтым жыцці яму адведзена няшмат.

Гутаркі з Багдановічам вадзілі ўсё. І хоць бы Максім не вельмі ахоча да аповядаў, ён расказваў усё, што вёў. І пра пазіцыю, і пра жыццё. Жыццё было, працаўнікі і проста шчырага і сціплага чалавека, яго гатовы былі слухаць і слыхаць.

У самы разгар вечарыні калі круг выйшаў Аркадзь Смоліч. Папрасіў адрыва. А калі яна ўсталявалася, прапанаваў адрываць імя аўтара, чытаў тры меўся прачытаць.

У „хатцы“ ўсталявалася мёртвае цішыня.

Толькі ў сэрцы трывожным пачуў за краіну радзімую жах, Успомніў Востру Браню святую І ваяку на грозных канях. У белае не праносіцца коні... Рушчыя, жмучыя і чыжы хрыпцяць... Старадаўняй Літоўскай Пагоні Не разбіць, не спыніць, не стрымачу. У бязмерную даль вы ляціце. А за вай, прад вай — гадзі. Вы за кім у пагоны спыняеце? Дзе шаліх вайшчэ ідуць і куды?

Присутныя, здавалася, не дышалі. Вобразы „ваякаў на грозных канях“ ім былі зразумелы і дакладна ясныя. А Аркадзь Смоліч увесёла працягваў:

Мо яны, Беларусь, панясліся За тваімі дзяцім ўздогон, Што збылі чыб, адрасіліся, Прадзелі і аддалі ў палон? Біцце ў сэрцы іх — біліе мячамі, Не давайце чужымімі быць! Хай пачуюць, як сэрца чаюць! Аб радзімай старонцы баліць... Маці родная, Маці-Крайне! Не ўспыніць гэтакі боль... Ты прабач, Ты праймі свайго сына, За чыб яму ўмерці дазволі... Усё лягуць і лягуць ты коні, Срэбнай зброй даўка грывіць... Старадаўняй Літоўскай Пагоні Не разбіць, не спыніць, не стрымачу.

Шантыр быў ашаламлены, узрушаны да глыбіні душы. „Колькі прайду! — шапнуў ён Людвіка Сівічак. — Гэта ж класіка. Сапраўдна беларуская класіка!“

— Чытаю яшчэ раз! — выгукнуў Смоліч. — Слухайце, запамінайце! І думайце: хто мога та глыбока пранікнуць болей за нашу з вай айтуну?

Другі раз Аркадзь чытаў амаль што на памяці. А ўсё за ім — хто ўголас, а хто — шпатам — прысутныя на вечарыні паўтараў:

...Старадаўняй Літоўскай Пагоні Не разбіць, не спыніць, не стрымачу!

Калі чытанне скончылася, у пакой пазні час панавала нейкая ўрачыстая-ўзвешаная цішыня. Узняўся з месца Ядвігіна Ш., скакаў момант і казаў:

— Я вядома, хто аўтар. Гэта — Максім Багдановіч!

Усе дружна і шчыра заплаліраваў.

«А ў другім канцы леваго, — напіша праз многа гадоў пазней Ядвігіна Ш., — усё вядома, Апаленія Савенка, сядзіць аўтар, усё вядома, ледзь ухвалючы паветра сваімі хворымі грудзямі...»

Яго шчыра і непадобна вішавалі. Паціска-

Анатоль МЯСНІКОУ

лі Багдановічу руку Бядуля і Ядвігіна Ш., Паўловіч і Зямкевіч, Галубок і Смоліч, Фальскі і Дубайкоўскі, Асямелі і маладыя ўдзельнікі вечара. Людзіка Сівічак, Ванда Лявоніца (дачка Ядвігіна Ш., якая стане пазней жонкай Язэпа Лёска), дзве сястры Бядулі, Фабіян Шантыр і іншыя таксама парадуюцца за творчы поспех дзядаў Максіма. Будучы жадаць яму здарова, далейшага плёну ў паэзіі...

Ён быў так патрэбны ўсім ім! Паэзія Багдановіча становілася для беларускай інтэлігенцыі і моладзі сапраўднай пуйавольнай зоркай. Ён сцягваў да сябе ў гармонію жыцця, усяляў у чалавека, любіў і чучуць у яго (Алег Лойка), што тагачасна і ў існаванні чалавецтва, і ў барацьбе кожнага з нас за свае ідэалы, мэты, памкненні.

На працягу чатырох месяцаў — адно да канца зима 1917-га — Максім Багдановіч рэгулярна прыходзіў у „беларускую хатку“, сустракаўся з яе наведвальнікамі. Ён нікога не вучыў, як жыць і што рабіць, нікому не чытаў натаціў. Сама справа жыцця Багдановіча становілася для інтэлігенцыі і моладзі людзей Мінска ўзорам служэння Айчыне, вернасці абранаму шляху. Фабіян Шантыр, як паказуць далейшыя падзеі, зразумее і ўсвядоміць гэта найбольш выразна і акрэслена. Гэтым паспрыяў і Багдановіч, і іншыя арганізатары і натхняльнікі „хаткі“.

«Ніхто не чытаў нам лекцыі, не перакладаў, не агітаваў, — чытаем далей у артыкуле Апаленія Савенка „Калісці ў Мінску“, змяшчаны ў трэцім нумары эміграцыйнага часопіса „Беларуская моладзь“ за 1960 год, перададзеным больш чым праз тры дзесяцігоддзі, часопісам „Беларуская мова і літаратура ў школе“. — Гэты выдатны чалавек выбары найбольш шчырага зброю — мастацкае слова. Яны прамовілі да нас вуснамі нашых паэтаў-адрываў. Калі Смоліч дэкламаваў Купалава „Над Нёманам“ або Гарунова „Ты, мой брат, каго зваць Беларусам...“, калі Галубок дэкламаваў гарачыя Купалавыя псалмы; калі Лявоніца дэкламавала цёплыя Цётчыны да Буйвілінавыя творы — тут былі я любасць да пакрыджанае быццёвышчыны, і слаўная мінуўшчына, і пашана да сваёй мовы. Гэта было для нас і навука, і кіраванне, і загаданне, і праграма дзейнасці. Мы бачылі ідэю, тую высокую, велічуную ідэю змагання за волю сваёй быццёвышчыны і свайго народу...»

У лютым 1917-га гаспадары „хаткі“ праводзілі Максіма Багдановіча ў Ялту. Яму трэба было змяніць клімат, падлічыцца. Ён абяцаў сваім новым маладым сябрам абавязкова вярнуцца ў Мінск і заўсёды быць побач з ім. Аднак праз тры месяцы паэта не стала...

Дзейнасць „беларускай хаткі“ на Захаравскай вуліцы да таго часу была, па сутнасці, ужо згорнутая. Адымаўся Літоўска-рэвалюцыйны, акая ўнесла ў рэвалюцыйныя фарбы, акцыі, накірункі. У жыцці кожнаму больш-менш актыўнаму і дзейнаму чалавеку прадставіла вызначана больш рэальна і бліжэй да канкрэтнай справы. Фабіян Шантыр знайшоў сабе сумленнае прымяненне і ў гэтай абстаноўцы. Ён стаў адным з лідараў левага крыла Беларускай сацыялістычнай грамады, старшынёй аднаго з буйнейшых яе камітэтаў — Бабруйскага.

А шчыра, як высветліцца праз пазні час, Шантыр шмат часу прысвячаў самастойнай літаратурнай творчасці, тэатрычнай распрацоўцы праблем беларускага нацыянальнага адрыва. Тое, што гэта былі і цікавыя творы, і важныя самастойныя навуковыя працы, мы паспрабуем паказаць некалькімі паэзіямі.

III.

«З невычэрпнымі размахам і глыбінёй разгарнуўся беларускі рух з першых дзён рэвалюцыі 1917 года. Сакавіцкі пераварт (маеца на ўвазе адрачэнне ад прастола царом Мікалаем II — А. М.) канчаткова развясціла цэнтрызм і паставіла яго перад пытаннем свайго нацыянальнага і дзяржаўнага самавызначэння. Так напісаву неўзабаве пасля таго неадназначна, а часам і супярэчлівы падзеі адзін з актыўных удзельнікаў беларускага нацыянальнага руху Аляксандр Цішкевіч у брашуры „Краткія очеркі становлення Беларускай Народнай Рэспублікі, выданае ў 1918 годзе ў Кіеве. Напісаву аб'ектыўна, з веданнем справы, так, як яно было ўсё, прынамсі, і ў жыцці».

Пасля звяржэння царызму ў цэнтры палітычнай барацьбы на тэрыторыі Беларусі апынулася нацыянальнае пытанне. У вялікіх і малых гарадах і мястэчках пачынаюць узнікаць самыя розныя нацыянальныя па форме арганізацыі: у асноўным — палітычныя, зрэдку — культурна-асветныя. Галоўную ж сілу сярод іх прадставілі адрыванцы Беларускай сацыялістычнай грамады, створаная яшчэ ў 1902 годзе.

У канцы сакавіка 1917 года адбыўся з'езд беларускіх грамадскіх дзеячў, на якім быў заснаваны Беларуска нацыянальны камітэт. З асаблівасцю членаў БНК дзесяць з'яўляліся грамадоўцамі, а ўзначаліў яго віцэ-палітычны дзеяч таго часу, былы член Першага Дзяржаўнага думі буйны землеўладальнік Раман Скірмунт. Сярод членаў камітэта былі: Аркадзь Смоліч, Усевалад Фальскі, Браніслаў Тарашкевіч, Аляксей Бурбіс, Зміцер Жыдуновіч (Цішка Гартны), Казімір Кастравіцкі (Карусь Каганец), Паўлюк Аляксей, Фабіян Шантыр... Яны і павінны былі прадставіць Часоваму ўраду патрабаванні і меркаванні, якія датычаліся „арганізацыі кіравання Беларуссю (аўтаномія Беларусі) на аснове федэратыўнага ладу дэмакратычнай Расійскай рэспублікі».

Удзел у Беларуска нацыянальным камітэце Смоліча і Фальскага, Тарашкевіча і Бурбіса, Гартна і Шантыра быў, натуральна, не выпадковым, апраўданы. Іх вёдалі як моцных прыхільнікаў ідэі беларускасці, як папулярных дзеячў сярод шырокіх мас працоўных. А вось факт удзелу ў Беларуска нацыянальным камітэце Рамана Скірмунта, чалавека, які свецчыў у 1921 годзе вядомым даследчым напай нацыянальнай гісторыі Ф. Турку, „генеральнага сярод сялян і заважана вузаль ідэальна ролішч з польска-літоўскай арыентацыяй, быў першай буйнай палітычнай памылкай у гісторыі беларускага руху, укой ямола кармаліся праціўнікі беларускага нацыянальна-палітычнага руху...»

(Працяг будзе).

Наогул, рэдка ж можна сустраць арыста, чыя творчасць уда-ла сумяшчае, адалася б, зусім палярэныя жанры — класі-чную музыку з пародый. Прышоўшы ў тэатр „Хрыстафор“ як музыкант, Сяргей хутка заняўся, што называецца, іды-відуальнай працоўнай дзейнасцю, вымешы на сцэне гледачоў цікавую прафесіянальную пародыю. У гэтым годзе здымаліся Краўца былі пазаслугах адзіны на міжнародным фестывалі сатыры і гумару ў Рыме, дзе ён атрымаў сваё першае між-на-кае званне. Дарэчы, бліжэй з Сяргеем Краўцом чытачы мо-гутць пазнаёміцца ў перадачы шоу-казіно „Каралеўскае пал-янае“, дзе ён у пары з далагам па тэатры „Хрыстафор“ Яў-генам Крыжановічам выконвае ролі вядучага.

А пакуль — некалькі пытанняў узыходзяч „зорцы“.

— Без перабольшвання мо-жна сказаць, што ты майстар сваёй справы. Вось толькі губ-ляешся ў адрывах: у якім жа ўсё такі жанры ты працуеш?

— З дэмакратыі і вучыш-ся ўсё: спачатку ў спецыяль-най музычнай школе пры кан-серваторыі, потым у спецыяль-на-заваным ліцеі, нарэшце, у са-мой Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі. Так што нель-зе з 7 гадоў у прафесіянальна-займаюся менавіта музыкам. А што датычыцца пародый, дык гэ-та ў мяне далёка не асноўны занятак, а хутчэй хобі, проста гэ-та захапленне я ўдала пры-мяняю на практыцы, за што яшчэ і атрымліваю грошы.

— Наколькі я ведаю, ты па спецыяльнасці — дыржор хору...

— Абсалютна дакладная ін-фармацыя. І менавіта ў гэтай ролі пасля заканчэння кансер-ваторыі я быў размеркаваны ў Го-мольскую філармонію — кі-раванне камерным хорам. Пра-дэ-ла, амаль адразу ж прышло разуменне таго, што гэта не зусім мае. Калі мае сакурскі без асаблівых жывасцей „ужы-ліся“ ў новую пасадку, то мне больш падабалася адказваць толькі за сябе і рабіць тое, што хачу, магу, умею і лічу патрэбным менавіта я. Ада-ва-ваць за вялікую групу людзей вельмі складана. У такой сітуа-цыі практычна не застаецца часу для ўласнага самавыра-жэння. Таму працаваць дыр-жорам хору мне проста не ха-целася.

— Але, напэўна, проста та-адрывчы сваю кваліфікацыю та-адрыва не хочацца?

— Само сабой. Нельзе ў па-чатку верацца і зразумець і са-брам і адзілі ў фіналі, на вель-кіх прэстыжыя фестывалі класі-чнай музыкі. Дарэчы, ад гэ-тым ужо сведчыць сам факт тра-дыцыйнага на ім прысутнасці прэм'ер-міністра гэтай краі-ны. Не трэба, напэўна, тлумачы-ць, якія важнасці гэты па-дзее. Я выступаю ў саставе квар-тэта духоўнай народнай му-зыкі. Усе музыканты нашай чар-гаві — моцныя професія-

Сяргей КРАВЕЦ:

«Я атрымаў вышэйшую «хрыстафорайскую» адукацыю»

Пакуль што імя Сяргея Краўца не часта фігуруе ў канцэртных афішах і тым больш на старонках сродкаў масавай інфармацыі. Але бесспрэчны талент і зайздросна прадзюльнасць адкрываюць перад хлопцам даволі прывабныя перспектывы.

налы, за плячамі якіх Бел-дзяржкансерваторыя. Што да-дзячыцца самой праграмы, дык без лішняй сціпласці, гэта вель-мі класныя нумары. І мы ў сваю чаргу разлічваем на до-бры прыём з боку скандына-ўскай публікі.

— Пры жаданні ты мог бы зрабіць сабе нядрэнную кар'е-ру як сур'ёзнаму музыканту. Наў-рад ці такое магчыма ў „Хрыс-тафора“.

— Выпадак, які звычайна за-вешчае шчаслівым, прыбегу мя-не ў тэатр менавіта як музы-канта, бо, паколькі тэатр мае падназву „музыка-сатырыч-ны“, усё не абмяжоўваецца толькі размоўным жарам. І я стаў звыком у тым вялікім ла-нцугу, які называецца „Хрыс-тафор“. Пакуль што я гэ-тае звыком маю трымаю. Усё гэта як дэталі некага скла-данага механізма, без якой машыны проста не зможа пра-цаваць. Таму кожнаму прыхо-дзіла займацца сваёй справай на высокім прафесіянальным узроўні. А каб не было быта-ніч, існуе размежаванне аб-вязаў на тых, для каго блі-жэй пантаміма, і тых, для ка-го — музыка. Я вось — музы-кант. Вядома, я акрамя таго дэ-дзячыцца і ў тэатральных ма-сках, але гэта несур'ёзна. У не-кастрычных рэчах проста не ха-пае вывучкі, — яно і зразу-мела: я ж не канчаў тэатраль-

Сяргей Кравец у якасці музыканта на сцэне.

ных устаноў. Але за пяць га-доў існавання тэатра „Хрыс-тафор“, я думаю, што ўсё-такі атрымаў вышэйшую адукацыю „хрыстафорайскую“ аду-кацыю.

— І менавіта дзякуючы гэ-тай адукацыі ты атрымаў пер-шае лаўрэата звання?

— У выпадку з фестывалем сатыры і гумару ў Рыме ўсё было прасцей. Я зараней ведаў састаў удзельнікаў конкурсу і та-му хачу ўжо з адной мэтай — перамагчы. Так што для мя-не тут нічога нечаканага не а-дбылося. Хутчэй было б сме-шна, каб усё выйшла наадварот.

— Ці былі пасля гэтага ней-кія цяжкасці з працай?

— Так, у гэтым сэнсе мяне пашанавалі. Адрываў ж пайшлі за-прашэнні ад Марыі Райнік — нявесткі Максіма Райніна, роднага брата Аркадзя Ісаві-чына, — на ўдзел у конкурсе па-мніц Аляксандра Міронава, на-цыйна-літэратурна-і арганізатарам якога яна з'яўляецца. Пакуль што, праўда, не ведаю, у якой якасці я там буду — госьця ці ўдзельнікам, але гэта ўжо не так важна.

Прыкметліва і дома — за-пра-сці ўсё забавуляючую пра-граму на БТ. Так што цяпер мяне ў пары з Яўгенам Кры-жановічам можна ўбачыць і на экраннае тэлебачанне. Быў і шэраг іншых, праўда, ужо ку-да менш прывабных запрашэн-няў аб сваім.

21.20. На міжнароднага дня му-зыкі. „Адукацыя“.

22.20. Тэлефон.

23.25. „Формула нахання“. Маст. фільм.

Канал „Расія“

15.00. Сігнал

15.15. Музычныя нумары.

15.45. Пільграм.

16.45. Там-там навіны.

17.00. Ратра. Сяргей Уладзімір Макарэв.

17.15. „Лік жыцця, ўфат“.

18.00. Парламентскі вестнік.

18.15. Студыя „Нотабене“.

19.00. Весткі.

19.20. Святая кніжыца дзень.

19.30. „Санта-Варбара“.

20.00. Спецыяльны камерцыйны вестнік.

20.30. Невядомая Расія. Да 10-годдзя на дня нараджэння

М. Цыганова.

21.00. Ціхі дом.

22.00. Весткі.

22.20. Святая кніжыца дзень.

22.25. Залатая Канстытуцыйнага

Чалавек. Народ Нацыя.

22.30. Пачаў.

22.35. Ціхі дом (працяг).

2 кастрычніка

Беларуская тэлебачанне

8.30. Рэпартажы

8.45. „Дзёсныя адрывы“.

9.00. Прадэманстрацыя 3-й клас.

9.20. „Надзішчэ“. Маст. фільм.

10.30. Навіны.

10.35. Дарожная адукацыя.

11.00. „Што значыць?“. Строч-ная галасістая. Мультифільм.

11.15. „Мы спяваем канцу“. Да-дзячыцца музычнай школы № 15

г. Мінска.

11.40. Маст. фільм.

11.45. „Сістэма „Ньюс“.

11.50. Абласныя навіны (Мі-гуд).

12.10. Прафесійныя праблемы, камітэты. Інтэрв'ю старшын

Федэрацый прафсаюзаў Белару-сі ў І. Ганчарыка.

13.00. „Наша вясняна-народная“.

Харавы наладжыў Палата культу-ры ўраўнаважана асветы.

20.00. Творчае аб'яднанне МЭТА

Чалавек. Народ Нацыя.

14.00. Навіны (з сурдэперакла-дамі).

14.25. Весткі.

14.30. „Сістэма „Ньюс“.

15.10. Ігры А. Майкава (класі-фікацыя).

16.15. „Індыйскі аўтар расій-скага аўтара“. Маст. фільм.

17.00. Навіны.

17.15. „Парасоль“. А. Сакураў.

17.35. „Матэрыялы“. Мультифільм.

18.